

OBSAH

Úvod	7
<hr/>	
Gender: proč, jak a k čemu?	15
Dějiny bádání	16
O minulosti jediného pohlaví	18
Význam a role genderové analýzy v archeologii	20
Genderová slepota a její léčba – metodologie	23
Materialita genderu	28
Shrnutí	31
Zájmové okruhy genderové archeologie	32
Exkurz 1: Příběh jednoho šidla aneb Cestou angažovanější archeologie	39
Doktore, uzdrav se sám!	43
<hr/>	
Gender, kult a rituál v archeologické interpretaci	45
Možnosti studia duchovního života pravěkých společností	45
Sakrální a profánní v archeologii náboženství	47
Artefakt v kultovně-náboženském kontextu	52
Náboženské systémy neolitického světa	54
O původu neolitického náboženství	54
O „teorii prvotního matriarchátu“	56
A co z toho plyne?	61
Antropomorfní plastika a její místo v neolitickém duchovním světě	63
Nálezová základna	69
Přední východ	69
Řecko a Středomoří	72
Jihovýchodní Evropa	74
Střední Evropa s důrazem na Českou republiku	79
Pokusy o interpretaci neolitické plastiky	83
Nálezové kontexty a jejich výpovědní hodnota	85
Typologie, morfologie a jejich spolehlivost aneb „převážně ženské sošky“ jsou optický klam	97
Symbolická dimenze výzdoby	104
Býk – mužský element neolitického náboženství?	108
Zoomorfní a jiná plastika	113

Genderové stereotypy v interpretačních postupech	115
Možné významy antropomorfní plastiky v neolitických systémech víry	118
Gender a rituál	129

Gender, pohřbívání a hrobová data	132
Povaha a výpovědní potenciál hrobových dat	133
Vývoj neolitického pohřbívání	136
Exkurz 2: Zpět po časové ose – výpověď mezolitických hrobových celků	138
Pohřbívání v evropském neolitu	145
Hrobová data z českého území	152
Genderová analýza hrobových dat	169
„Dary“ a „nedary“ – problematika hrobové výbavy	169
Atypické pohřby a jiné „anomálie“	174
„Lid“ na neolitických pohřebištích	181
Dětský svět, dětské pohřby a možnosti archeologického studia	184
Několik vět závěrem	192

Sídelní areály, domácnost a produkce	194
Domácnost, čas, gender a rituál	196
Archeologie domácnosti	197
Potravinová produkce a stravování	206
Keramická produkce	210
Další odvětví řemeslné produkce	212
Závěrečné shrnutí	215

Závěr	217
Literatura	228
Summary	240